

GORI

Worstiwalmistaja HAIM

Hirmus ja õudne - naljakas lugu
- - kôwade närwidega lastele - -

„KIRI“
PÄRNUS

Kord elas wana wastik juut, ta nimi oli Haim,
kuid rahwas hüüdis teda ikka: Wana Kuriwaim.
Ta oli must ja räpane kui sandi kaltsukimp;
suur nina näos hiline just nagu nisuklimp;
üksainus hammas haiswas suus, kui kõrbend
worstiork
ja soolatüügas nina peal, kui taarilassi kork;
ta habe kaheharuline, kui õre sambla tutt
ja kõrwa ääres juuste salk, kui kõwer roos-
tend kett.
Ta oli wastik wanamees, kuid mis sest rää-
kida, —
siin on ta pilt ja igaüks wõib ise otsusta.

Haim oli juba kaunis eakas, ta pealagi oli
paljas ja selg küürus, kuid siiski oli ta wäle
ja kärmas. Rahwas rääkis, et ta enam ei

wanane, waid igawesti niisuguseks jääb, sest ta olla suremata juut. Haimi tundis kogu ümbruskonna rahwas.

Ta oli maast-madalast musta äri a'anud ja sel kombel palju raha-wara endal' saanud. Hõbedat tal oli nagu rabamulda, sukasääred täis tal kõlisewat kulda; nagu pahna oli kirjut paberraha ja ta selle mattis kuuri nurka maha. Aga ahne oli Haim siiski weel, raha järel' limpsas isukalt ta keel.

Tal oli linna serwal wäike urtsik, nagu koerakong. See oli ära sammeldanud ja kõssi wajunud.

Katuselaudade wahele oli tuul awarad praod uuristanud ja seinä palkidesse olid puukoid sügawad augud närinud. Seal urtsikus elas Haim juba kauemat aega, walmistas worste ja müüs neid rahwale. Oma kaupa oli ta, nagu juut ikka, osaw kiitma. Kui keegi ostma tuli, siis pidas ta sellele pika kõne:

„Ai, wai, minu koup olep hea —
minu annap oma pea
ja palju hebe raha
kui worst see olep paha!
Ja minu mitte ei kiitlep,
kui minu teile itlep —
mu worsti heameelega
sei ikskord Tirgi sultan ka;
ma meistap worsti teha —
keik werske herja liha.
Seed heameelega
ja limpsad keelega.
Ai, wai, see olep tesi —
worst magus nagu mesi!”

Ja inimesed sõid ja uskusid et worstid on
wärskest härjalihaast. Aga worstid olid kassi
lihast. Haim oli ihnus ja ahne ja ta ei täi-
nud kallist härjaliha worstidesse tarwitada.
Kassiliha wõis ta aga ilma hinnata saada.
Ööseti, kui päewasest askeldusest wäsinud
majad omad silmaluugid kinni lasksid wajuda

ja kuukiirte mahedal paistusel tardunult tukkuma jäid, puges Haim kongist wälja ja algas jahti. Ta hoidis hoowi peal koera putkas suurt halli kassi kettis. Kui Haim kassi sabast näpistas, siis karjus kass koleda häälega. Seda

kuuldes tulid teised kassid sinna. Haim laskis nad putkasse pugeda ja lükkas siis laua ette. Saak oli käes. Kui mõni kass aga kartlik ja umbusklik oli ja putka lähedale ei tulnud, siis kahmas Haim suure noa ja wiskas noaga. Ta oli aja jooksul ses suhtes hea osawuse omandanud ja wiskas kaunis tabawalt. Kui aga ka see wahel äpardus ja kass terweks jäi, siis hakkas ta teda taga ajama. Niiwiisi ajas ta tihtilugu ööd läbi katukseid mööda kasse taga. Kui ta kassi kätte sai, muigas ta ja pilgutas kawalalt silmi.

Surmahirmus küünistasid kassid tal käed ja suud-silmad weriseks, kuid sellest Haim ei hoolinud.

Mõni kass ronis puu otsa, mõeldes et sel hädaohutam on. Kui Haim oli wäle ja karmas. Nagu oraw ronis ta kassile puu otsa järele ja kassi päewad olid loetud. Kui mõni Haimi jahitsemas juhtus nägema, siis seletas Haim:

„Minu kassi raibe olep kodunt era jooksnud ja niid mina piiab tema jelle kinni — muidu rotted keig minu worsted era seema!”

Ise aga mõtles:

„Sest loomast wersket worsti
me teeme jelle warsti!
See worst olep aus ja hea
ja ikski seda ei tea,
ka mitte kassi peremees —
mes liha worsti sees!”

Aga tal oli ka weel palju teisi abinkusi kasside püüdmiseks.

Wäga osawasti püüdis ta kasse suure roostetanud rotilõksuga. Lõksu konksu otsa aetas ta elusa roti, wõttis siis klapipaela kondiste sõrmede wahele ja kükitas luurates kasti taha. Roti haisu tundes ilmus mõni nälgunud kass suud wesistades ja puges puuri, et maitswa suutäiega isu kahandada. Siis laskis Haim klapi kinni kukkuda ja worstiainet oli jälle küllalt.

Ka püüdis ta osawasti kasse õngega.

Istus aia peale, torkas õngekonksu otsa
wosti tüki ja wärske kalapoja ja laskis siis
õnge meelitavalt tänavale. Ise näugus kas-

sina. Kassid kuulsid ja tulid saba liputades
sinna. Toitu nähes kargasid nad kohe ahnelt

ja üksteise wõidu sellesse. Ja jäid lõugapidi
konksu otsa. Haim naeris:

„He, he, mis on mul wiga,
pole tarwis tappa siga.
Eks kasse küllalt ole,
ja worst ka pahem pole,
kui see mis tehtud sai
sea põrsast, waimer wai!”

Ööseti, kui ümberkaudu kõik rahu puh-
kasid ja ilusaid unenägusid nägid, walmistas
Haim kuuris worste. Surmahirmus kisendasid
waesed kassid ja raginal naeris wana lihalõike
masin neile piina sünnitades. Et kisa läm-
mata laulis Haim kähisewa häälega:

„Ai, wai, miks karjud kiisu,
ma elu sult ei riisu,
ma ainult weidi epetust
sul annan, et pead lugu must
ja ei lehe öösel hulkuma
ja mind ei jeta iksinda
waid istud kodus sa
ja piiad rotta ka!”

Seda tegi ta selleks, et mõni kes kisa kuulma juhtub, arwama jääks, nagu peksaks ta kassi, et see kodu ei seisa waid külas hul- kumas käib. Niiwiisi töötas Haim hulk aega. Wiimaks olid kõik ümbruskonna kassid wors- tideks tehtud. Ühtki kassi ei olnud kusagil näha. Ööl ega päewal ei kuuldud kuskil enam kassi häält.

Ei olnud enam ühtki kassi.

Rottidel oli nüüd põli. Nad kaswasid ja siginesid takistamata. Kasse ei olnud ja keegi ei jõudnud neid häwitada. Kõik kohad olid rotta täis. Ja kiiresti kaswas nende arw. Nad jooksid isegi päise päewal mööda täna- waid. Nad olid julged. Ja suured ja raswa- sed. Mõni oli nagu noor sea pörsas.

Ka Haimi urtsiku pöranda alla ja seinade wahele ehitasid nad endile pesad. Ja siginesid jõudsasti. Haim püüdis neid küll igatewiisi häwitada, kuid asjata. Ikka suuremaks ja suuremaks kaswas nende arw.

Ja ükskord kui Haim wäsinult magama
uinus, sõid rotid ta ära.

Nii hirmust surma suri
Haim, kassitapja kuri.

